Kuna tootmistehnilise taseme tõstmine on väga aeglane protsess, sõltub rahva elutingimuste paranemine lähemas tulevikus kõigepealt võimalustest majandusruumi laiendamiseks väliskaubanduse kaudu. Kuid just selles punktis sõltubki Eesti majandus kaugeleulatuvalt sündmustiku käigust rahvusvahelisel areenil. Eriti tundlikuks näitajaks on meie majandusele põllumajandusliku ekspordi liikumine, sest põllumajandusliku rahvastiku tegevus- ning teenistusvõimalused olenevad suurel määral saaduste müügiolude kujunemisest rahvusvahelistel turgudel.

Niikaua kui väliskaubanduse võimalused olid vabad, ei olnud ka sobivate teede leidmine rahva majandusliku olukorra parandamiseks mitte raskeks ülesandeks. Ekspordi arendamine piirdus esijoones ainult korraldustega tootmistehnika ja saaduste kvaliteedi tõstmise alal. Pärast seda aga, kui omavarustus-mõte ühe maa teise järele piiras väliskauba eest nagu traataedadega, ei sõltunud võimalused toodangu laiendamiseks mitte üksnes meie majanduse tootmisjõudlusest, vaid sageli palju suuremal määral sellest, kui häid kaubaleppeid riikidega suudeti sõlmida ja palju nad soovisid meie kaupu osta. Teiseks pidurdavaks teguriks väliskaubanduse alal oli eksporthindade ebasoodus areng. Sageli olid hinnad madalamad kui tootmiskulud ja eksporttegevuse katkemise vältimiseks tuli vahe tasandada riiklikkude juurdemaksude või mõnesuguste siseturuliste soodustuste kaudu.

Viimasel ajal näib areng rahvusvahelistel kaubaturgudel aga jällegi kujunevat meie majanduse seisukohalt soodsamaks. Küll ei loobuta sõja kartusel veel üldiselt omavarustuspoliitikast, kuid vahekord pakkumise ja nõudmise vahel on muutunud rahuldavamaks — tõsi küll just ka kiirendatud relvastumise tõttu. Selle tagajärjel on paranenud ka hinnad ja

Eesti kroonika 1936, lk. 58